

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedzieli i dni świątecznych.
Biuro Redakcji i Ekspedycja ul. Czornoczyzna 31.
Administracja ul. Podwale 2. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążcza 31, w biurze dzienników S. Sokółowski i Ska Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.
* Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.693.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji
20 Mk.

PRENUMERATA:

we Lwowie bez dostawy	440—	Mk
we Lwowie z dostawą	500—	Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	580—	Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	650—	Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 2, w godzinach od 8—2 i 5—7. Biuro S. Sokółowski i Ska, ulica Jagiellońska 7.

Gabinet Ponikowskiego.

Pozaparlamentarny gabinet, któremu nawet życzliwe organy prasy, z racji tego, iż nie wychodzi z łona Sejmu, nie wróżyły ani trwałości, ani pewności w posunięciach politycznych, dokonał niespodziewanie rzeczy, nie tylko zapewnających Polsce stanowisko w świecie europejskim o wiele poważniejsze, niż dotychczas, ale zmieniających w pewnym stopniu układ sił w Europie.

Porozumienie z małą ententą, daleko idące umowy z państwami Bałtyckimi, czynią z Polski dziś ośrodek, dokoła którego grupują się z północy, południa i zachodu, ludy Europy środkowej. Szacując z jednej strony zaborczość Rosji, z drugiej — odwetowe zamiary Niemiec, związek ten, którego rozwój i pogłębienie najlepiej gwarantowane są przez oczywistą wspólność interesów państw, doń wchodzących, daje jednocześnie silne poparcie kierunkowi, reprezentowanemu w polityce europejskiej przez Francję, przeciwstawia się tym odchyleniom od wspólnego programu wielkiej ententy, które jako jaskrawy dysjonans, w pewnych chwilach groźny nawet dla pokoju świata, wprowadzał Lloyd George.

Doniosłość umów belgradzkich i konferencji warszawskiej ocenia doskonale prasa zgraniczna. Dzienniki czeskie stwierdzają, iż „gabinet Ponikowskiego działał wiele dla konsolidacji Polski pod względem politycznym i ekonomicznym”. „Petit Parisien” zamieszcza wywiad z Niuczczem w Belgradzie, w którym tenże zaznacza, że „zbliżenie Polski i małej ententy stało się dla tej grupy państw podstawą nowego powołania”.

W ciekawy sposób umuje sprawę wiedeńska „Morgen-Zeitung”, która pisze między innymi: „Mądra to polityka polskiego ministra spraw zagranicznych Skirmunta, aby za pomocą wspólności interesów związać państwa Bałtyckie z Polską, a tem samem w pewnej mierze i z Francją. W ten sposób Polska objęła rolę pośrednika pomiędzy dużą i małą ententą z jednej, a państwami północnymi z drugiej strony. Dzięki temu Francja przy pomocy Polski i małej ententy, będzie w Genui rozporządzała blokiem państw, liczącym razem 80 milionów mieszkańców. Polska zyska na tej drodze znaczne zabezpieczenie swoich interesów gospodarczych, zarówno w Europie środkowej, jak i w Europie wschodniej. W Genui Polską będzie mogła z większym naciskiem zajmować stanowisko w sprawie swojej wschodniej granicy i przy pomocy powstałego właśnie bloku zabezpieczyć swoje interesy przy gospodarczej odbudowie Rosji. Przez konferencje państw Bałtyckich zdołała Polska umocnić swoje stanowisko wobec zagranicy. Skirmunt znalazł szczęśliwe rozwiązanie zagadnienia polskiej polityki zagranicznej, nadając jej rolę pośredniczą pomiędzy środkami i wschodem Europy. Urzeczywistnił on w ten sposób program Naczelnika Państwa, który dąży do przyjaznego współzycia ze wszystkimi państwami kresowemi z uwzględnieniem pewnego rodzaju hegemonii Polski. W ten sposób uzyskał Skirmunt także pewną równowagę w stosunku do Rosji. Wszystko to oznacza dla Polski nadzwyczajnie wielki sukces”.

Powodzeniem Polski na terenie polityki zagranicznej odzwierciedla w pewnym stopniu,

pracowicie i wytrwale konsolidacja sił wewnętrznych. Przyłączenie Wileńszczyzny, które dzięki zdecydowanej postawie Rządu przeprowadzone zostało bez szkody dla interesów Państwa wzmacnia zarówno na zewnątrz sytuację Polski, jak na wewnątrz powagę Rządu. Wsparty o większość opinii publicznej, gabinet p. Ponikowskiego nie pozwolił wprowadzić do aktu złączenia bezsensownej poprawki i zręcznym postawieniem sprawy, odwołaniem się do plenum Sejmu Wileńskiego, zmusił delegatów do zaniechania jałowej opozycji.

Tak wygląda, usilnie przez dzienniki opozycyjne fałszowana, prawda o sprawie wileńskiej. Gdy dodamy do tego systematycznie i programowo przeprowadzaną przez Ministra skarbu politykę finansową Rządu, któremu udało się, jak słusznie podkreśla expose rządowe „powstrzymać spadek kursu marki, obniżającego się w lecie roku ubiegłego z niepohamowaną szybkością i utrzymać ten kurs przez sześciomiesięczny okres prawie na tym samym poziomie, co sprawiło stabilizację stosunków ekonomicznych w kraju”.

gdy dodamy uzyskanie w Anglii znacznej pożyczki, wniesienie pierwszy raz w roku bieżącym preliminarza budżetowego do Sejmu, co wszystko razem niewątpliwie wpłynie stanowczo na stabilizację finansów w Polsce, zmuszeni będziemy przyznać, że żaden z dotychczasowych rządów parlamentarnych i pozaparlamentarnych nie zdziałał tak wiele w tak krótkim czasie dla pożytku i pomyślności Ojczyzny.

Opinia publiczna zdaje sobie z tego sprawy i coraz wyraźniej odwraca się od nieśmiertelnych panów Sicińskich z Upity, wtracających swoje „veto” w każdą, dla narodu i Państwa podjętą akcję.

Nie wystarczy jednak ze strony społeczeństwa to negatywne względem wichrzycieli stanowisko. Z Rządem trzeba współdziałać w każdej dziedzinie, utrwalając jego powagę i nie dopuszczając, by pod pozorem opozycji względem Rządu uwłaczano Majestatowi Rzeczypospolitej.

H. C.

Wyjazd delegacji polskiej do Genui nastąpi w środę.

Na czele jej Min. Skirmunt i Narutowicz.

Warszawa. (Tel. wł.) We środę, dnia 5. kwietnia wyjeżdża delegacja polska na konferencję do Genui. Na czele delegacji stoją Minister Skirmunt i Narutowicz. W razie potrzeby powołają oni profesora Askenazego, dr. Sokoła z Genewy, Wietowiejskiego z Paryża, Clechanowskiego z Londy-

nu. Kierownictwo Ministerstwa spraw zagranicznych obejmuje z dniem dzisiejszym Prezydent Ministrów Ponikowski, który będzie urzędował w pałacu Brühlowskim w godzinach przedpołudniowych. Sprawy bieżące załatwiać będzie szef protokołu hr. Przezdziecki.

Pożyczka angielska dla Polski.

Warszawa. Delegacja P. K. K. P. powróciła wczoraj z Londynu. Przywiozła ona układ, zawarty z grupą banków londyńskich, na czele których stoi dyrektor „Banku angielskiego”. Suma pożyczona wynosi 4,000,000 funtów szterlingów, co przy dzisiejszym kursie równa się około 70 miliardom marek polsk., czyli prawie trzeciej części banknotów w obiegu. Jako gwarancje zostały przyjęte w pierwszym rzędzie sumy w markach polskich kredytowane bankom angiel-

skim na rachunek P. K. K. P. Świadczy to o rosnącym zaufaniu sfer finansowych angielskich zarówno do waluty polskiej wogóle, jak i do naszej instytucji emisyjnej w szczególności.

Stopa procentowa jest bardzo umiarkowana, równa się bowiem prywatnej stopie dyskonta na rynku londyńskim, z dodatkiem nie wysokiej prowizji, co łącznie nieznacznie przekracza 6% w stosunku rocznym.

Listy z Wilna.

(Słabe stanowiska Litwinów w sprawie wileńskiej. — Nowa nota Jurgutisa do Ligi Narodów. — Opozycja antyrządowa na Litwie. — Wystąpienie Waldemarasa. — Stronnictwo rządowe, niezadowolone z Niemców).

Wilno, 18. marca 1922.

Pozycja, jaką Litwini zajęli wobec uchwały wileńskiej wskazuje na upadek energii, która do niedawna cechowała wszystkie wystąpienia litewskie w sprawie wileńskiej. Krótko nazywa się to poczuciem przegranej.

Dnia 1. marca wysłał minister spraw zagranicznych Republiki litewskiej notę do prezesa Ligi Narodów, w której mówi między innymi:

„W sprawie propozycji Rady Ligi Narodów o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Litwą a Polską, niż w razie nie-

możności bezpośredniego ich nawiązania powzięcia obróby swych spraw państwom zaprzyjaźnionym, rząd litewski jest zdania, że istnienie takich stosunków między suwerennymi i niepodległymi państwami, zawiera, jako warunek uznanowanie wszystkich zawieranych między nimi traktatów i konwencji.

Uznając potrzeby i wagę nawiązania stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Litwą a Polską; jaknajszerszej polskojęzycznej współpracy Rząd litewski uważa, że przedewszystkiem należy restytuować złamanie prawa i wrócić narodowi litewskiemu umiósł w wartości podpisa-

nych przez Rząd polski zobowiązań, jak ró wiaż w szczerą jego intencją w stosunku do Litwy.

Z drugiej strony należałoby się z trudnością, z którymi wypadłoby się spotkać, zawiązując stosunki dyplomatyczne wówczas, gdy nie istnieje wyraźne oznaczenie administracyjnych na podstawie wolnego porozumienia terytoriów. Dlatego też rząd litewski zamierza uzależnić zawiązanie stosunków konsularnych i dyplomatycznych między Polską a Litwą od **przywrócenia status quo**, utworzonego 7. października 1920 i. na mocy umowy suwalskiej.

Ironia losu chciała, że w tym samym dniu Sekretariat Ligi Narodów zarejestrował umowę, zawartą w dniu 29. listopada 1920 roku przez przedstawiciela naszego Ministerstwa spraw zagranicznych p. Kossakowskiego z przedstawicielami Litwy, która to umowa ustanawiała pas neutralny, oddzielający dotąd Ziemię Wileńską od Litwy Kowieńskiej.

Umowa suwalska, na którą powołują się Litwini, ustanawiała linię demarkacyjną między częścią polską a litewską, która nie przesądza praw terytorjalnych żadnej ze stron.

Umowa suwalska ma więc charakter ściśle wojskowy. Czyn gen. Żeligowskiego przekreślił linię, nakreślona przez umowę suwalską. Rozgraniczenie o takimże charakterze wojskowym, ustanowione 29. listopada 1920 roku uzyskało sankcję międzynarodową przez zarejestrowanie jej w Sekretarjacie Ligi Narodów.

Ostatnia nota p. Skirmunta do litewskiego ministerstwa spraw zagranicznych proponująca zastąpienie obecnych pasów neutralnych, i Litwy z dnia 29. lutego 1920 „pro Wizoryczną linią demarkacyjną” jest konsekwencją owego uznania prowizorycznego rozgraniczenia Polski.

Przebieg sprawy jest więc taki:

Skoro uchwała Sejmu wileńskiego przekreśliła pretensje Litwinów, oparte na rzekomej litewskości kraju, wysunęli oni argument przywrócenia rozgraniczenia zgodny z umową suwalską. Obecnie i ten motyw upadł.

Niepomysłny dla Litwy stan sprawy wileńskiej wywołał odpowiedni oddźwięk w kraju. — Zaczęto szukać źródeł porażki. Ukazują się symptomy, wskazujące na niezadowolony z rządu, oraz z dotychczasowych protektorów, Niemców.

Byłoby niesłusznie przeceniać wyniki tego niezadowolenia, tem nie mniej, są one zbyt widoczne, aby je można było pominąć milczeniem.

Pierwsze wystąpiło przeciwko polityce rządu stronnictwo „Pażanga”. Stronnictwo to, które było u władzy w zaraniu niepodległości Litwy, nie posiada swych przedstawicieli w Sejmie, obecnie jednak zyskuje poważnie na znaczeniu z powodu swego wybitnie krytycznego w stosunku do Niemców stanowiska.

Leader stronnictwa prof. Waldemaras wystąpił na łamach swego organu „Tevynas Baisas” z ostrą krytyką polityki zagranicznej Puryckisa i Jurgisa, zarzucając im, że „zabagnili” oni sprawę wileńską, uniemożliwiając rozstrzygnięcie jej drogą arbitrażu. Powodem tego miało być wyzyskanie przychylności Anglików dla uroszczeń litewskich do Wileńszczyzny. Rezultatem tej polityki jest odosobnienie Litwy wśród państw Bałtyckich, do którego prowadzi porozumienie z Lotwą i Estonją. „Gdy w Warszawie zbierają się przedstawiciele państw Bałtyckich z wyjątkiem Litwy, w tej samej chwili Litwa naraża się z Niemcami. Wybrano moment najmniej odpowiedni...” — kończy Waldemaras, mając na myśli bliskość konferencji genueńskiej.

Stanowisko Waldemarasa nie odbiega zbyt daleko od nastrojów mas silnie agitowanych dotąd w kierunku germanofilijskim bezwzględnie antypolskim przez sfery rządowe. Rewizja poglądów stronnictwa w stosunku do Polski nie będzie zapewne nastąpiła. Rozagitowanie mas jest tak wielkie, że polityce, gdyby nawet uznawali konieczność, nie mogliby rychło nawrócić do porozumienia z Polską. Przytem i sprawa Wileńska dzieli w tej chwili oba państwa na dwa nieprzyrzeczne obozy. Polityka Litwy wobec Niemiec stała się jednak już teraz najwidoczniej niepopularna. Stronnictwa rządowe musiały zrobić bilans swej polityki, który wykazuje wiele minusów.

Organ skrajnie germanofilijskiej partji rządowej (Chrześcijańskiej Demokracji) „Laisve” w arty-

kule „Kłopoty Litwy z sąsiedzami” tak charakterystycznie ciężko położenie Litwy:

„Z Polakami Litwa nie może dojść do porozumienia, gdyż zajęli oni przemocą jej stolec i nie przyznają niezależności państwa litewskiego (?) Z Niemcami stosunki są dobre, lecz kosztuje to Litwę nieco za drogo. Największą stratę przynosi Litwie waluta niemiecka”.

Zdaniem pisma obecne uzależnienie od Niemiec stawia Litwę w położeniu bez wyjścia.

„Powieł znakomicie ekonomista niemiecki, znawca stosunków gospodarczych Litwy — mówi artykuł — oświadczył słusznie, że żadne państwo nie obchodzi się tak źle ze swoją kolonią, jak Niemcy z Litwą. A czyni to przeciw nietylko rząd ten i całe społeczeństwo litewskie. Litwa kupuje maszyny w Niemczech i otrzymuje statki zdniszczone stare rupiecie, których nikt nawet zrecarpować nie jest w stanie. Większe zakupy materiałów żelaznych, zrobione w Niemczech sprzedawane są po pewnym czasie temu samemu nabywcy po cenach znacznie wyższych z powodu spadku marki niemieckiej”.

Dalej skarży się pismo na zniszczenie lasów podczas okupacji niemieckiej. Uważa, że obecnie stosunki nie są o wiele lepsze. Gdy Litwa stała się niezależną, przybyło z Niemiec wielu leśników niemieckich i obsadziło ważniejsze stanowiska w Departamencie lasów. Wskutek ich wpływu wycmane lasy płyną do Niemiec.

„Często stawialiśmy sobie za przykład niemiecką umiejętność organizacji, — mówi pismo — i rzeczywiście dobrze zorganizowali się oni na Litwie...”

Od tych ogólnych narzek. przechodzi Laisve do wskazania zupełnie konkretnych sporów, starannie dotąd ukrywanych.

„Na konferencji niemiecko-litewskiej w Kownie Niemcy zaproponowali stopniowy wykup waluty ober. ost. Obiecyują wypłacić Litwie odszkodowanie za straty spowodowane spadkiem kursu marki, lecz tylko w latach 1915—1917, tj. około 40—50 milionów. Rząd litewski żąda 75 milionów”.

Dalej mówi pismo:

„Zachodzi konieczność pozbycia się marki niemieckiej, obecnie bowiem Litwa pomaga Niemcom płacić długi wojenne z własną stratą”.

Litwini widzą więc, że rozwój gospodarczy Litwy pod egidą Niemiec prowadzi do hegemonji i do wyzysku z ich strony. Jest w ten niewątpliwie pewien plus dla Polski, taki stan rzeczy zbliża bowiem chwilę, gdy Litwini będą musieli zważyć straty i zyski i oparcia się o Polaków.

Rezultaty Konferencji Kowieńskiej nie są jeszcze znane, jednak zarysowane na samym jej wstępie różnice w stanowiskach obu państw nie sprzyjają zacieśnieniu się porozumienia litewsko-niemieckiego.

B. W.

Dyskusja wojskowa w komisji.

Sprawa dwuletniej służby wojskowej.

Warszawa. (Tel. w.) Wczoraj na posiedzeniu komisji wojskowej zjawił się Minister skarbu Michalski, szef sztabu generalnego gen. Sikorski. Na porządku obrad były dwa artykuły ustawy o powszechnej służbie wojskowej, które traktują o czasie jej trwania.

Pos. Liebermann zainterpelował Ministra skarbu z powodu zbyt powolnego zmniejszania się budżetu wojskowego, domagając się cyfr porównawczych.

Minister Michalski zakomunikował komisji ewolucję budżetu wojskowego w ciągu 3 lat ostatnich. Wreszcie zapowiedział, że przy najbliż-

szej sposobności przedstawi porównawcze cyfry z redukcji budżetu wojskowego w Polsce i w innych państwach.

Gen. Sikorski przedstawił stan organizacji wojska polskiego, wynikający z doświadczeń ostatnich lat wojny, wreszcie ze względu na geograficzne położenie Państwa, ducha odwetowego w Niemczech oraz na komunistyczny militarizm w Rosji, prosił o uchwalenie dwuletniej służby wojskowej.

Dalsza dyskusja w tej sprawie toczyć się będzie na dzisiejszym posiedzeniu tejże komisji.

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Komisja konstytucyjna przyjęła ostatecznie w trzecim czytaniu projekt ustawy o ordynacji wyborczej do Sejmu.

Komisja rolna przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt uchwał w przedmiocie środków na pokrycie wydatków związanych z walką z księgosuszem i w sprawie opłat państwowych od zwierząt domowych, przewożonych i oddawanych ubojowi. Na pokrycie wydatków walki z księgosuszem przewiduje uchwała następujące opłaty: 1) Właściciele posiadający nie więcej ponad 4 sztuki w wieku po 2 lata, wnoszą jednorazową opłatę po 150 mk. od sztuki. 2) Posiadający ponad 4 sztuki 200 mk. 3) Posiadacze owiec i kóz nie starszych ponad 6 miesięcy po 40 mk. od sztuki. Następnie pobierany będzie podatek od bydła poddawanego ubojowi w wysokości 1 proc. od przeciętnej wartości szacunkowej bydłęcia. Opłaty od zwierząt domowych, naznaczone przez sejmiki powiatowe na podstawie dekretu z 7. lutego 1919 będą zawieszony.

Komisja odbudowy kraju rozpatrywała projekt ustawy o odbudowie budynków, zniszczonych przez wojnę. Na wniosek p. Kędziora wybrano podkomisję, która ma odpowiednio wnioskami przedstawić w czasie jak najkrótszym, następnie na wniosek p. Cieśli, postanowiono wezwać Ministerstwo skarbu do złożenia komisji sprawozdania z działalności Zakładu kredytowego dla odbudowy w terminie 7 dni. P. Hausner referował sprawę uposażenia urzędników kontraktowych Ministerstwa robót publicznych. Postulaty urzędników, zmierzające do podwyższenia płac zarobkowych komisja postanowiła jednojawnie poprzeć. Obecny na posiedzeniu Wiceminister robót publicznych p. Rybicki oświadczył,

że plan finansowania odbudowy złoży rząd jeszcze w ciągu obrad wybranej komisji.

Komisja prawnicza uchwalała zmienić pierwotną swą uchwałę o utrzymaniu obowiązków osobnego placenia przez lokatorów t. zw. świadczeń dodatkowych i postanowiła świadczenia te znieść. Przedłożono uchwałę o dopuszczalności umów dobrowolnych co do wysokości komornego. W dyskusji zgłoszono wnioski, aby zasady te stosować tylko do mieszkań większych, a mianowicie do lokali od 5 pokoi wwyż, jak również, aby orzec niedopuszczalność umów co do lokali używanych przez instytucje kulturalne i społeczne, spółdzielnie itd. Dopuszczalność umów dobrowolnych przyjęło 14 głosami przeciwko 12. Przeciw głosowali socjaliści. N. P. R., K. K. L. i część członków P. S. L. W razie niedośćcia do skutku umowy dobrowolnej, mają obowiązywać stawki zwykłe, które zostaną przez komisję uchwalone. Przedstawiciel ministerstwa sprawiedliwości wypowiedział się za dopuszczalnością umów i za zniesieniem świadczeń dodatkowych.

Komisja skarbowo-budżetowa rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie zmiany niektórych postanowień pruskiej ustawy o podatku dochodowym, obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej. Po dyskusji ustalono granicę dodatków do podatku dochodowego na rzecz samorządu, które łącznie z podatkami na rzecz państwa nie mają przekraczać do stopnia 21-go 5 proc. do stopnia 41-go 8 proc., do stopnia 51-go 10 proc., do stopnia 76-go 20 proc., do stopnia 101-go 30 proc., a powyżej stopnia 101-go 40 proc. dochodu płatnika. Projektowane przez referenta przekazywanie samorządom 70 proc. podatku dochodowego, na wniosek wiceministra skarbu Markowskiego postanowiono obniżyć do 30 proc.

Na wieczornym posiedzeniu komisji budżetowej rozdzielono poszczególne referaty pomiędzy postów jak następuje. Referent ge-

neralny i ustawa skarbowa Osiecki (Pol. Stron. L.), budżet Naczelnika Państwa Wojdaliński (Z. L. N.), Sejm ustawodawczy Pączek (P. P. S.), Biuro kontroli państwa ks. Kaczyński (Chrz. partja robotni.), Prezydium rady ministrów Kowalczyk (P. S. L.), ministerstwo spraw zagr. Radzi- szewski (Z. L. N.), ministerstwo spraw wojsko- wych Czetwertyński (Z. L. N.), ministerstwo spraw wewn. Trzebiński (N. Z. L.), ministerstwo skarbu Kolischer (K. P. K.), i Radziżewski, mi- nisterstwo sprawiedliwości Steinhau (K. P. K.), ministerstwo przemysłu i handlu Rosset (K. M.), ministerstwo kolei Morawowski (P. P. S.), mi- nisterstwo dóbr państwowych Gawlikowski (P. S. L.), ministerstwo W. R. i O. P. Woznicki (Wy- zwolenie), ministerstwo poczt i telegrafów Rauch (K. P. K.), ministerstwo zdrowia publicznego Rot- termund (Z. L. N.), ministerstwo robót publicz- nych Kedzier (P. S. L.), ministerstwo pracy i opieki społecznej Waszkiewicz (N. P. R.), Główny Urząd likwidacyjny Diamand (P. P. S.), Główny Urząd ziemski Starzyński (N. Z. L.), ministerstwo b. dzielnicy pruskiej za okres od 1. kwietnia br. Aleksander Tomasz (K. M.).

Na posiedzeniu komisji dla badania stryżysu w przemyśle i handlu przyjęto wniosek p. Szczer- kowskiego, aby na porządek dzienny posiedzenia poniedziałkowego weszły następujące sprawy: 1) sprawa zapomóg dla bezrobotnych, 2) sprawa ro- bót publicznych, 3) sprawa pośrednictwa pracy. Do p. Szczerkowskiego zgłosiła się delegacja zjazdu stowarzyszeń byłych wojskowych armii polskiej, odbytego w Łodzi 24, 25. i 26. b. m.

i przedstawiła mu rezolucję skierowaną do Mar- szalka Sejmu Rzeczypospolitej, wyrażająca sze- reg postulatów pod adresem Rządu. P. Szczer- kowski udał się wraz z delegatami do p. Mar- szalka Sejmu, który przyjął delegację bardzo ży- czliwie. Szczególną uwagę poświęcił Marszałek w rozmowie z delegacją sprawie utworzenia warszawskiej pracy. Po wyczerpującej rozmowie z delegacją, przekazał Marszałek rezolucję zjazdu p. Szczerkowskiego dla rozpatrzenia i jej przez komisję do badania kryzysu w przemyśle i handlu.

Podkomisja inwalidzka przyjęła w drugim czytaniu nowelę do projektu ustawy inwalidzkiej z wyjątkiem art. 26 punkt b. traktującego o in- walidach-urzędnikach. Został zgłoszony wnio- sek mniejszości, aby inwalidom-urzędnikom rent nie dawano.

Dyrekcja PAT. w Warszawie nadsyła nastę- pujące sprostowanie: Zaszła w podaniem przez nas sprawozdaniu z posiedzenia komisji skarbo- wo-budżetowej pomyłkę prostując się w ten spo- sób, że zamiast słów „z ogólnej kwoty pozosta- łości oddano 1.200.000.000 do dyspozycji Ministra b. dzielnicy pruskiej na cele kulturalno-społeczne tej dzielnicy” — mają być słowa: „z ogólnej kwoty pozostałości 1.200.000.000 otrzymanych z likwidacji Wydziału handlowego przy Minister- stwie b. dzielnicy pruskiej, postanowiono oddać do dyspozycji Ministra b. dzielnicy pruskiej na cele kulturalno-społeczne 100 milionów mk. pol.”

Sprawy śląskie.

Katowice. (PAT.) Na posiedzeniu Naczelnej Rady Ludowej w dniu 27. bm. omawiano kwestię utworzenia osobnej diecezji dla Górnego Śląska i podnoszono głębokie zrozumienie, jakie dla tej sprawy okazały koła rządowe, jakoteż polski episkopat. Ponieważ gminy odnosiły się niejedno- krotnie do Naczelnej Rady Ludowej, przedstawia- jąc ciężkie finansowe położenie, w jakim się znajdują, przeto na posiedzeniu dnia 20. i 27. bm. rozpatrywała Rada Naczelną projekt podatkowo- dochodowy wypracowany przez p. nadradcę Pa- wlice, naczelnika wydziału skarbowego. W dy-

skusji nad tą sprawą wyrażono zdanie, że należy w pełniejszych zarysach opracować system po- datkowy za r. 1906 z uwzględnieniem, jednako- że zmienionych warunków, w których znajduje się Górny Śląsk po przyłączeniu do Polski.

Katowice. (PAT.) — Onegdaj wieczorem o godzinie 11 na dworcu w Królewskiej Hucie na- padnięto na oficera francuskiego, któremu zadano trzy ciężkie uderzenia w głowę. — Poważnie ran- nego oficera odwieziono do pobliskiego hotelu — gdzie mu udzielono pierwszej pomocy lekarskiej.

Z Ligi Narodów.

Paryż. (PAT.) Havas. — Rada Ligi Narodów zamunikowała na wczorajszym posiedzeniu publicznem decyzje powzięte w sprawie zbrojeń, uchodźców rosyjskich, zagłębia Saary, konferen- cji warszawskiej, oraz konferencji genueńskiej.

Rada Ligi powierzyła komisji dla spraw epi- demii Ligi Narodów wykonanie zarządzeń usta-

lonych przez konferencję warszawską, oraz upo- ważniła sekretarza generalnego Ligi do podjęcia koniecznych środków w celu wystąpienia na konfe- rencję genueńską przedstawicieli organizacji tech-nicznych, oraz niektórych członków sekretariatu generalnego.

Zawiązki pokojowej współpracy Rosji.

Ryga. (PAT.) Wczoraj o godz. 11.30 w lo- tewskim ministerstwie spraw zagranicznych otwarta została konferencja państw bałtyckich z udziałem Rosji sowieckiej. Jako reprezentant Pol- ski bierze udział w konferencji p. Jodko, ze stro- ny Rosji Czicherin, Joffe i Jureniew, oraz dwóch sekretarzy. Przedstawicielami Łotwy są: prezy- dent ministrów Meyerowicz, minister skarbu Ka- lenisch i minister komunikacji Paulul. Delegaci Estonji: Strandman i Markus nie przybyli jeszcze do Rygi. Finlandja bierze udział tylko w charak- terze informacyjnym; reprezentuje ją dotyche- ząsowy charge d'affaires Silwander. Generalnym sekretarzem konferencji jest Łotysz Westman.

Posiedzenie plenarne otworzył mową prezydent Meyerowicz, zaznaczając, że celem narad konfe- rencji jest utrwalenie pokoju i ustalenie stosun- ków ekonomicznych między reprezentowanymi na konferencji państwami. Na przemówienie p. Mey- rowicza odpowiedział Czicherin, stwierdzając, że Rosja sowiecka podziela zapatrywanie Meyerowicza na cele konferencji. Po zakończeniu posie- dzenia plenarnego pięciu głównych przedsta- wicieli państw zainteresowanych odbyło konfe- rencję, na której ustalono porządek dzienny obrad konferencji. Dalejszy ciąg narad dzisiaj. Dzisiaj przewidziano jest również zamknięcie konferencji.

KRONIKA.

Kalendarz: Piątek, 31. marca. Rz. kat.: Balbi- uy p. — Gr. kat.: Kyrila. — Słowiańsk: Dobro- mira.

— Ubięta noc była zimna i mroźna, ścigała trzęsawiska na ulicach. Rano wyrzało słońce, jednak na krótko. Niezdolnie rozproszyci chmurnych kosza- rów, ma tępy wyraz rezygnacji, czeka, kiedy też wy- bije jego godzinę. A może już za chwilę, może jutro?... Nieodczuczone są kaprysy tegorocznej wiosny.

— Z powodu wystawienia dramatu Kosora Dyrekcja Teatrów miejskich we Lwowie otfy- mała następującą depeszę od posła jugosłowiań- skiego w Warszawie p. Simića: „Proszę przyjąć wyrazy mojej głębokiej wdzięczności za zaprosze- nie na premierę Kosora jak również za szczę- śliwy pomysł wystawienia we Lwowie „O skibę”. Urządzenie tego przedstawienia jest jeszcze jed- nym dowodem braterskiej przyjaźni i sympatii łączącej dwa słowiańskie narody. Nie mogę od- żałować, że obowiązki służbowe uniemożliwiają obecność moją na tem przedstawieniu w waszym

bohaterskim Lwowie. Zasyłam więc tylko moje najserdeczniejsze pozdrowienia z zapewnieniem, że w dniu przedstawienia myślimy b. de z wami, posiłk Sinić.

— Ostrzeżenie. Urząd emigracyjny przy Mi- nisterstwie pracy i opieki społ. prosi prasę polską w sraju i w Ameryce o powtórzenie następującego ko- münikatu: Wobec systematycznego powoływania się p. Henryka Setmajera, iż zorganizowane przez niego polskie biuro emigracyjno-handlowe „Stary kraj” zo- stało utworzone w porozumieniu z urzędem emigra- cyjnym, urząd ten stwierdza, że pol. biuro emigra- cyjno-handlowe „Stary kraj” jest przedsiębiorstwem prywatnem, o którego powstaniu urząd emigracyjny dowiedział się z prasy i które nie ma nic wspól- nego z konferencjami, które w swoim czasie odby- wały się w urzędzie emigracyjnym i na które powo- łuje się p. Setmajer.

— Z wojsk oddziału kwaterekowego. Do- wiadujemy się, że sympatycznie znany z taktu i uczynności por. Juljusz Voelpeł, dotychczasowy kie- rownik biura ewidencyjnego przy komandzie miasta i placu, organizator oddziału karabinów maszynowych w czasie obrony Lwowa w grupie pułk. Jasięnskie- go, oraz oddziału garnizonowego, objął w tych dniach, prócz prowadzonego przezń działu, oddział kwaterekowy po por. Woźniakowskim.

— Po strajku drukarskim. Podyżka zarob- ków zerców lwowskich i personlu pomocniczego przedstawia się cyfrowo, jak następują: Zerocy ma- szynowi, dzienni i nocni, otrzymują do swoich plac dodatk tygodniowy w kwocie 1300 Mk., t. j. 5 pr. plac dotychczasowych. Zerocy gazetowy ręczni dzienni tygodniowo 2600 Mk. (18 pr.); zerocy stałi 2600 Mk. (20 pr.); pomocnicy 1300 Mk. (20 pr.); maszyniści 2000 Mk. (10 pr.); nakładczki 1066 Mk. (20 pr.) Za czas bezrobocia nie przynano żadnej płacy.

— „Przystani” pracowników państwowych. zrzeszonych w „Stalej delegacji”. W dniu 26 b. m. odbyło się poświęcenie, w dniu zaś 27 b. m. otwar- cie „Przystani”, urządzonej przez Stałą delegację pra- cowników państwowych, dla zrzeszonych w niej, a ewentualnie i innych pracowników państwowych. Ce- lem wspomnianej Przystani ma być w pierwszym rzędzie urządzenie czytalni i herbaciarń, oraz jado- dajni w którejby pracownicy państwowi mogli otrzy- mywać zdrowe i pożywe obiady i kolacje po moż- liwie najniższych cenach — a ewentualnie także w miarę możliwości pomieszczenia dla przyjeżdzący pracowników państwowych. Na razie wprowadza w życie Stała delegacja czytelną, herbaciarń i jado- dajnię.

Pracownicy państwowi i emeryci, którzy chce korzystać z „Przystani”, winni zgłaszać się do zarzą- du „Przystani” we Lwowie ul. Lindego 9 z legity- macjam, wydanimi na ten cel przez związki i so- wierzyszenia, do których należą.

— Złanie się konsumu prof. „Dostatek” z „Nuza” uchwalono wczoraj na Walnem zgroma- dzeniu „Dostateku”, który nie rozporządzając dość znacznymi funduszami nie mógłby wytrzymać kon- kurencji z „Nuzą”. Odtąd dwa te konsumy będą tworzyły potężną kooperatywę, a fusja nastap w ten sposób, że „Dostatek” zakupi dla swych człon- ków udziały „Nuzy” i to za cały swój majątek, wynoszący 3½ miliona. Uchwała zapadała niemal jednomyślnie bowiem tylko trzy osoby, po wyczerpującej dyskusji oświadczają się przeciw wnioskowi Rady nadzorczej, uzasadnionemu w referacie prof. Żychiewicza.

— Pierwszy wieczór dyskusyjny o teatrze ur- ządzony przez Zawód. Związek literatów lw- skich odbędzie się w piątek 31. marca o godz. 8 w sali Kasyna i Kofa lit. art. Zagaj prof. J. Giesz- wind odczytem pt. „Dramat Kosora „O skibę” i jego wystawienie w teatrze lwowskim”. Bilety w cenie 400, 300, 200, 100 mk. do nabycia w skła- dzie mu B. Polnołcockiego. Członkowskie w Sek- retariacie Kasyna. Na godzinę przed rozpoczę- cciem przy kasie.

— Przypominamy, że dziś odbędzie się o go- dzinie 7 wieczorem w Kasynie i Kole liter-art-yst. odczyt o Krzemieniu Michala Rollega i dr. K. J. Nittmana, uzupełniony piękniemi przjrzościami.

— II Targ poznański. Stosownie do zapo- wiedzi został zamknięty dnia 27 b. m.

— III Wszechświatowy Kongres wychowa- nia moralnego, odbędzie się w Genowie w dniach od 28 lipca do 1. sierpnia.

— Zasądenie szpiegów bolszewickich Wcz- oraj zakończyła się rozprawa przeciw szpiegów- skiej wybitkiem, zasądziła ją Rada miasta na

